

**WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO
UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I
ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z JĘZYKA
POLSKIEGO DLA KLASY 4
SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ
EDUKACYJNYCH.**

OPRACOWANO NA PODSTAWIE PROGRAMU NAUCZANIA JĘZYKA
POLSKIEGO W KLASACH IV – VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ

MIĘDZY NAMI

AUTORSTWA J. PIASTY – SIECHOWICZ, A. ŁUCZAK, A. MURDZEK, E.
PRYLIŃSKIEJ

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

Kształcenie literackie i kulturowe

SŁUCHANIE

- skupia uwagę na krótkich wypowiedziach innych osób
- reaguje na wypowiedzi innych werbalnie i niewerbalnie (mimiką, gestem, postawą) rozumie polecenia nauczyciela, wypowiedzi innych uczniów
- rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, przeprosiny
- wskazuje najważniejsze informacje w wysłuchanym niedługim tekście, zwłaszcza w jego warstwie dosłownej
- rozumie ogólny sens słuchanych utworów

CZYTANIE

- identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi w prostych tekstach literackich oraz typowych sytuacjach znanych uczniowi z doświadczenia i obserwacji
- rozpoznaje proste intencje nadawcy, np. pytanie, prośbę, odmowę, przeprosiny

- wskazuje najważniejsze informacje w odpowiednich akapitach przeczytanego tekstu, zwłaszcza w dosłownej warstwie tekstu i wyrażone wprost
- rozumie dosłowne znaczenie wyrazów w wypowiedzi rozumie ogólny sens czytanych utworów
- stara się czytać teksty płynnie i poprawnie pod względem artykulacyjnym

DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE

- sprawdza pisownię wyrazu w słowniku ortograficznym

ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY

- mówi o swoich reakcjach czytelniczych
- dostrzega zabiegi stylistyczne w utworach literackich, w tym funkcję obrazowania poetyckiego w liryce, z pomocą nauczyciela wskazuje epitet, porównanie, przenośnię, rymy
- wie, co tworzy rytm
- wskazuje wers, strofę, refren
- odróżnia fikcję od rzeczywistości
- odróżnia elementy fantastyczne od realistycznych
- określa wybrane elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia
- rozumie rolę osoby mówiącej w tekście (narrator)
- zna cechy baśni i legendy
- wyodrębnia komiks, film i spektakl spośród innych przekazów i tekstów kultury

TWORZENIE WYPOWIEDZI

MÓWIENIE

- nawiązuje i podtrzymuje kontakt werbalny z innymi uczniami i nauczycielem formułuje pytania i udziela prostych odpowiedzi pod względem konstrukcyjnym wypowiada komunikaty zawierające proste informacje
- wyraża wprost swoje intencje
- odróżnia sytuację oficjalną od nieoficjalnej i potrafi odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej skierować prośbę, pytanie, odmowę, wyjaśnienie,
- stosuje zwroty grzecznościowe podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem mówi na temat, opowiada

- o obserwowanych zdarzeniach, akcji książki, filmu za pomocą kilku zdań opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę
- za pomocą kilku prostych zdań opisuje obraz, ilustrację, plakat stosuje wyrazy o znaczeniu dosłownym
- wygłasza tekst utworu z pamięci

PISANIE

- stosuje wielką literę na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na jego końcu
- zna podstawowe zasady dotyczące pisowni wielką literą oraz pisowni ó – u, rz – ż, ch –
- h
- dzieli wyrazy na sylaby, przenosi wyraz do następnego wersu uzupełnia prosty schemat, tabelę
- zna podstawowe zasady układu graficznego listu prywatnego, dialogu, ramowego planu wypowiedzi i z pomocą nauczyciela zapisuje list, dialog, układa plan ramowy wypowiedzi,
- zapisuje kilkuzdaniowe opowiadanie odtwórcze
- za pomocą kilku prostych zdań tworzy opis przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, zwierzęcia
- za pomocą kilku prostych zdań tworzy opis obrazu, ilustracji, plakatu stara się o estetykę zapisu wypowiedzi

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

- Stosuje wiedzę językową w zakresie:
- słownictwa (np. dobiera wyrazy bliskoznaczne oraz wyrazy pokrewne w rodzinę wyrazów)
- składni (konstruuje poprawne zdania pojedyncze, stosuje wielkie litery na początku wypowiedzenia i odpowiednie znaki interpunkcyjne na końcu, rozróżnia zdania pojedyncze, złożone i równoważnik zdania, wskazuje orzeczenie w zdaniu, zna wypowiedzenia oznajmujące, rozkazujące i pytające)
- fleksji (wskazuje czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki i przysłówki w zdaniu, przy pomocy nauczyciela określa formę odmiennej części mowy, odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych)

- fonetyki (zna alfabet, dzieli wyrazy na litery, głoski i sylaby)
Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dopuszczającą oraz:

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

SŁUCHANIE

- słucha innych i uczestniczy w rozmowie, zadaje pytania, odpowiada
- wybiera najważniejsze informacje z wysłuchanego tekstu, tworzy prostą notatkę w formie tabeli, schematu, kilkuzdaniowej wypowiedzi
- powtarza swoimi słowami ogólny sens usłyszanej wypowiedzi, opowiada fabułę usłyszanej historii
- rozpoznaje nastrój słuchanych komunikatów

CZYTANIE

- identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi określa temat i główną myśl tekstu
- oddziela informacje ważne od drugorzędnych
- wybiera potrzebne informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu wskazuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi
- rozpoznaje cechy życzeń, ogłoszenia, instrukcji, przepisu
- wskazuje części składowe wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, posługuje się akapitami
- poprawnie artykułuje i akcentuje wyrazy, stosuje intonację zdaniową podczas głośnego czytania utworów

DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE

- wybiera odpowiednie informacje ze słownika ortograficznego, encyklopedii, czasopisma, stron internetowych

ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY

- nazywa swoje reakcje czytelnicze
- nazywa zabiegi stylistyczne w utworach literackich (epitet, porównanie, przenośnia, rym), rozumie funkcję obrazowania poetyckiego w liryce

- dostrzega cechy wyróżniające teksty artystyczne (poetyckie i prozatorskie) oraz użytkowe
- odróżnia autora od osoby mówiącej w utworze
- określa i nazywa elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia
- wskazuje cechy baśni i legendy w utworze
- rozpoznaje elementy rytmu: wers, zwrotka, rym, refren
- zna pojęcia: gra aktorska, dekoracja, kostiumy, rekwizyty, inscenizacja, scena, widowia, próba
- przypisuje cechy bohaterom oraz ocenia ich postawy w odniesieniu do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość
- odczytuje sens utworów na poziomie semantycznym (dosłownym) odczytuje morał baśni

TWORZENIE WYPOWIEDZI

MÓWIENIE

- świadomie uczestniczy w sytuacji komunikacyjnej
- dostosowuje wypowiedź do adresata i sytuacji, świadomie dobiera różne typy wypowiedzi prostych i rozwiniętych, wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące
- formułuje pytania otwarte
- udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych wypowiada się w kilku logicznie ze sobą połączonych zdaniach na tematy związane
- z codziennością, otaczającą rzeczywistością, lekturą
- stosuje zwroty grzecznościowe i odpowiednie konstrukcje składniowe (np. tryb przypuszczający) podczas rozmowy z osobą dorosłą i rówieśnikiem
- wskazuje wyrazy o znaczeniu dosłownym i metaforycznym
- składa życzenia, tworzy wypowiedź o cechach instrukcji, np. zasady gry
- wypowiada się w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne
- opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni
- dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne
- recytuje utwór poetycki, oddając jego ogólny nastrój i sens

- stosuje zasady poprawnej wymowy i akcentowania wyrazów rodzimych posługuje się pozawerbalnymi środkami wypowiedzi (mimiką, gestem)

PISANIE

- stosuje podstawowe zasady ortografii dotyczące pisowni ó – u, rz – ż, ch – h i interpunkcji odróżnia nazwy własne od pospolitych i potrafi zastosować odpowiednie zasady dotyczące pisowni wielką literą
- dzieli wyrazy na głoski i litery, rozróżnia funkcję zmiękczącą i sylabotwórczą i typowych przykładach
- konstruuje i zapisuje kilkuzdaniowe wypowiedzi poprawne pod względem logiczno-składniowym
- używa wypowiedzi pojedynczych i złożonych
- w zależności do adresata i sytuacji świadomie dobiera wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące
- zapisuje pytania otwarte
- udziela odpowiedzi w formie zdań złożonych
- redaguje notatkę w formie prostego schematu, tabeli, planu zapisuje prostą instrukcję, np. przepis kulinarny, zasady gry
- tworzy opis przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, zwierzęcia, obrazu,
- ilustracji, dzieli wypowiedzi na części plakatu, stosując słownictwo określające umiejscowienie w przestrzeni w liście prywatnym, dialogu, zaproszeniu stosuje odpowiedni układ graficzny

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

- Stosuje wiedzę językową w zakresie:
 - słownictwa (wykorzystuje wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne w tworzonym tekście, tworzy rodzinę wyrazów)
 - składni (konstruuje zdania pojedyncze proste i rozwinięte oraz wypowiedzenia złożone i równoważniki zdań, używa różnych typów wypowiedzi: oznajmujących, rozkazujących, pytających, wykrzyknikowych)
 - fleksji (określa formę gramatyczną czasowników, rzeczowników, przymiotników; łączy wypowiedzenia składowe

za pomocą spójnika w wypowiedzenie złożone; poprawnie zapisuje formy bezokoliczników oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego czasowników w czasie przyszłym i przeszłym)

-fonetyki (wykorzystuje umiejętność dzielenia wyrazów na sylaby przy przenoszeniu wyrazów do następnej linijki)

- stosuje zasady estetycznego zapisu tekstu

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dostateczną oraz:

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

SŁUCHANIE

- koncentruje uwagę podczas słuchania dłuższych wypowiedzi innych, a zwłaszcza odtwarzanych utworów
- odróżnia informacje ważne od mniej ważnych
- na podstawie słuchanego tekstu tworzy samodzielną notatkę: rysuje plan, ilustracje do tekstu, formułuje pytania
- właściwie odbiera intencje nadawcy komunikatu
- odczytuje przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich

CZYTANIE

- wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio
- rozumie funkcję akapitu
- oddziela informacje ważne od drugorzędnych
- wybiera i wykorzystuje informacje z instrukcji, tabeli, notatki, schematu
- wskazuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi oraz samodzielnie tłumaczy przenośne znaczenie wybranych wyrazów, związków wyrazów w wypowiedzi
- wskazuje typowe elementy konstrukcyjne i stylistyczne w zaproszeniach, życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach
- rozumie funkcje części składowych wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie głośno czyta utwory, uwzględniając zasady poprawnej artykulacji i intonacji

DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE

- wybiera informacje niewyrażone wprost z różnych źródeł, np. czasopism, stron internetowych

ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY

- uzasadnia swoje reakcje czytelnicze
- analizuje elementy świata przedstawionego w utworze epickim, takie jak: czas, miejsce, bohaterowie, zdarzenia
- identyfikuje baśń i legendę
- rozumie podstawową funkcję wersu, zwrotki, rymu
- rozumie funkcję akapitu jako logicznie wyodrębnionej całości w tekście objaśnia znaczenia porównań i przenośni w tekście
- wyodrębnia elementy dzieła filmowego, odróżnia film animowany i aktorski
- charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy odnoszące się do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość
- odczytuje przesłanie utworu

TWORZENIE WYPOWIEDZI

MÓWIENIE

- przedstawia własne zdanie w rozmowie świadomie dobiera intonację zdaniową
- udziela odpowiedzi w formie krótkiej wypowiedzi
- uczestniczy w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami
- łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe w zdaniu
- wypowiada się w roli świadka i uczestnika zdarzeń
- stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, czasownika
- gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań i postaw
- wypowiada się logicznie i w sposób uporządkowany: opowiada zdarzenia w porządku chronologicznym, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłówki

- w sposób uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując formułowania ocen opinii, emocji, uczuć
- objaśnia znaczenia dosłowne i metaforyczne wyrazów
- odróżnia wyrazy pokrewne od synonimów wygłasza tekst poetycki z pamięci, posługując się pauzą, barwą głosu
- stosuje się do zasad właściwego akcentowania wyrazów i intonowania wypowiedzi

PISANIE

- stosuje poznane zasady ortografii dotyczące pisowni ó – u, rz – ż, ch – h i interpunkcji oraz potrafi je zastosować w sytuacjach nietypowych (np. wykorzystać wiedzę o wyrazach pochodnych i rodzinie wyrazów)
- w kilkudziesięciu wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami łączy za pomocą odpowiednich spójników współrzędne związki wyrazowe i stosuje się do zasad interpunkcji
- w wypowiedziach stosuje poprawne formy gramatyczne rzeczownika, przymiotnika, czasownika
- w tekstach świadomie stosuje wyrazy bliskoznaczne
- w wypowiedziach gromadzi wyrazy określające i nazywające cechy charakteru na podstawie zachowań i postaw
- układa życzenia, zapisuje przepis, instrukcję, ogłoszenie
- stosuje akapit jako znak logicznego wyodrębnienia fragmentów wypowiedzi
- pisze logiczne i uporządkowane pod względem chronologicznym opowiadanie, streszcza utwory fabularne, świadomie wykorzystuje wyrazy określające następstwo czasowe, zwłaszcza przysłówki; opowiada z perspektywy świadka i uczestnika zdarzeń
- zapisuje dialog w opowiadaniu
- w sposób uporządkowany opisuje przedmiot, miejsce, krajobraz, postać, zwierzę, obraz, ilustrację, plakat, stosując słownictwo służące do formułowania ocen i opinii, emocji i uczuć
- dostrzega błędy ortograficzne i interpunkcyjne w tworzonej wypowiedzi i je poprawia

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

- Umiejętnie stosuje wiedzę językową w zakresie:
- słownictwa (wzbogaca tworzony tekst wyrazami bliskoznacznymi i przeciwstawnymi)
- składni (stosuje różnorodne typy zdań: pojedyncze i złożone oraz równoważniki; celowo)
- używa różnych typów wypowiedzi: pytających, oznajmujących, wykrzyknikowych, rozkazujących w zależności od sytuacji komunikacyjnej; stosuje się do zasad poprawnej interpunkcji)
- fleksji (używa odmiennej części mowy w poprawnych formach)
- fonetyki (stosuje wiadomości z zakresu podziału wyrazów na litery, głoski i sylaby w poprawnym ich zapisie)

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę dobrą oraz:

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

SŁUCHANIE

- przekazuje treść wysłuchanych wypowiedzi
- odczytuje przenośny sens wysłuchanych utworów prozatorskich i poetyckich wyraża swoje zdanie na temat wysłuchanego komunikatu
- nazywa intencje nadawcy komunikatu

CZYTANIE

- wyszukuje w wypowiedzi informacje wyrażone pośrednio i wykorzystuje je
- wypowiedzi np. opisującej lub oceniającej postać fikcyjną lub rzeczywistą
- oddziela informacje ważne od drugorzędnych i wykorzystuje je w odczytywaniu znaczeń dosłownych i przenośnych
- odczytuje i wykorzystuje treści zawarte w artykule, instrukcji, przepisie, tabeli, schemacie
- notatce wskazuje i odczytuje przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi
- wskazuje typowe elementy konstrukcyjne i stylistyczne w życzeniach, ogłoszeniach, instrukcjach, przepisach

- ma świadomość konstrukcji wypowiedzi i rozumie funkcje takich części składowych wypowiedzi, jak tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, głośno czyta utwory, wykorzystując umiejętność poprawnej artykulacji i intonacji, aby oddać sens odczytywanego tekstu

DOCIERANIE DO INFORMACJI – SAMOKSZTAŁCENIE

- wybiera informacje wyrażone pośrednio w różnych źródłach, np. czasopismach, stronach internetowych; konfrontuje je z innymi źródłami

ALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY

- konfrontuje swoje reakcje czytelnicze z innymi odbiorcami
- objaśnia funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w utworze epickim
- wykorzystuje wiedzę na temat wersu, zwrotki, rymu do interpretacji utworu
- objaśnia funkcję epitetów, porównań i przenośni w tekście
- wyróżnia wśród przekazów audiowizualnych programy informacyjne, rozrywkowe, reklamy
- charakteryzuje i ocenia bohaterów oraz ich postawy odnoszące się do takich wartości, jak np. miłość – nienawiść, przyjaźń – wrogość; konfrontuje sytuację bohaterów z własnymi doświadczeniami

TWORZENIE WYPOWIEDZI

MÓWIENIE

- uzasadnia własne zdanie w rozmowie, podaje odpowiednie przykłady, stosuje się do reguł grzecznościowych
- rozpoczyna i podtrzymuje rozmowę na temat lektury czy dzieła filmowego
- udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym stylistycznym
- w rozmowie związanej z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje frazeologizmy związane z omawianą tematyką
- poprawnie stosuje formy czasu teraźniejszego oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego w czasie przeszłym i przyszłym
- w opisie dzieła kultury stosuje słownictwo wyrażające stosunek odbiorcy wobec dzieła
- interpretuje przenośne treści utworów poetyckich przewidzianych w programie nauczania zaznacza akcenty logiczne, stosuje pauzy, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu
- wzbogaca komunikat pozawerbalnymi środkami wypowiedzi
- dokonuje samokrytyki wypowiedzi i doskonali ją pod względem konstrukcji i języka

PISANIE

- komponuje poprawne pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym, fleksyjnym, składniowym wypowiedzi o przejrzystej, logicznej kompozycji z uwzględnieniem akapitów
- uzasadnia własne zdanie, podaje odpowiednie przykłady, np. z lektury
- udziela wyczerpujących wypowiedzi poprawnych pod względem konstrukcyjnym i stylistycznym
- w wypowiedziach związanych z lekturą, filmem czy codziennymi sytuacjami stosuje frazeologizmy związane z omawianą tematyką
- komponuje i przekształca plan wypowiedzi
- pisze opowiadanie twórcze, list z perspektywy bohatera, baśń

- w opisie dzieła kultury stosuje słownictwo wyrażające stosunek odbiorcy wobec dzieła dokonuje samodzielnej autokorekty napisanego tekstu

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

Sprawnie stosuje wiedzę językową w zakresie:

- słownictwa (dba o poprawność słownikową tworzonych wypowiedzi, odpowiednio dobiera wyrazy bliskoznaczne i przeciwstawne, wzbogacając tekst w zależności od formy wypowiedzi i sytuacji komunikacyjnej)
- składni (tworzy ciekawe pod względem składniowym wypowiedzi, stosuje się do zasad poprawności logiczno-składniowej, dba o poprawną interpunkcję wypowiedzeń złożonych)
- fleksji (w wypowiedziach stosuje w poprawnych formach odmienne i nieodmienne części mowy przewidziane w programie nauczania, w tym poprawnie stosuje formy czasu teraźniejszego oraz formy rodzaju męskoosobowego i niemęskoosobowego w czasie przeszłym i przyszłym)
- fonetyki (biegle stosuje wiadomości z zakresu fonetyki i wykorzystuje je w poprawnym zapisie wyrazów)

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania kryterialne na ocenę bardzo dobrą oraz:

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

SŁUCHANIE

- odczytuje i wyjaśnia przenośny sens wysłuchanych utworów poetyckich i prozatorskich

CZYTANIE

- czyta ze zrozumieniem na poziomie semantycznym i krytycznym, również teksty spoza listy lektur
- wykorzystuje treści zawarte w artykułach, instrukcjach, przepisach, tabelach, schematach i notatkach w tworzeniu własnych wypowiedzi
- odczytuje głośno utwory poetyckie i prozatorskie i je interpretuje

DOCIERANIE DO INFORMACJI-SAMOKSZTAŁCENIE

- wybiera i wykorzystuje informacje z różnych źródeł (np. czasopism, stron internetowych) we własnych wypowiedziach o charakterze informacyjnym lub oceniającym

ANALIZOWANIE I INTERPRETOWANIE TEKSTÓW KULTURY

- porównuje funkcję analizowanych elementów świata przedstawionego w różnych utworach epickich
- wskazuje elementy baśni i legendy w innych tekstach kultury
- dostrzega różnice między celem programów informacyjnych, rozrywkowych, reklam
- odnosi się do postaw bohaterów fikcyjnych i opisuje otaczającą ich rzeczywistość

TWORZENIE WYPOWIEDZI

MÓWIENIE

- przedstawia własne stanowisko w związku ze sposobem rozwiązania problemu, wykonania zadania
- podejmuje rozmowę na temat przeczytanej lektury/dzieła także spoza kanonu lektur przewidzianych programem nauczania w klasie czwartej; omawia je w odniesieniu do innych dzieł także spoza kanonu lektur
- interpretuje metaforyczne i symboliczne treści utworów literackich i plastycznych

PISANIE

- tworzy samodzielne wypowiedzi cechujące się ciekawym ujęciem tematu, poprawną konstrukcją oraz właściwym doбором środków językowych
- wykazuje się szczególną dbałością o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową oraz estetykę zapisu wypowiedzi

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

- świadomie stosuje wiedzę językową w zakresie treści materiałowych przewidzianych programem nauczania słownictwa, składni, fleksji i fonetyki

W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce lub ze stwierdzonymi deficytami rozwojowymi stosuje się obniżone wymagania, uwzględniając zalecenia zawarte w opinii pedagogicznej i psychologicznej

FORMY SPRAWDZENIA WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI UCZNIA

Ocenianie to nie tylko przekazywanie informacji o postępach ucznia, lecz także informacja zwrotna dla nauczyciela o efektach jego pracy, o konieczności – w razie niepowodzeń uczniów – modyfikacji jego działań w zakresie doboru treści, metod, organizacji zajęć.

Systematycznie oceniane będą przez nauczyciela różne przejawy aktywności ucznia: prace klasowe,

- odpowiedzi ustne,
- prace domowe,
- prace długoterminowe, m.in. projekty,
- testy,
- sprawdziany,
- dyktanda,
- recytacja prozy i poezji,
- sposób prowadzenia zeszytu,
- udział w konkursie klasowym, szkolnym, międzyszkolnym, przedstawieniu, akademii szkolnej,
- różnorodne działania twórcze, w których uczeń prezentuje swoje pasje i wykorzystuje uzdolnienia.
- aktywność na zajęciach – system znaków +, - (5 znaków „+” ocena bardzo dobra, 3 znaki „-” ocena niedostateczna

Opis szczegółowy:

1. Prace klasowe, sprawdzian /test po zakończeniu działu tematycznego, przeczytaniu lektury –czas trwania 45 min, zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem.
2. Kartkówki- odpowiedzi pisemne, odpowiedzi ustne, bez konieczności zapowiadania przez nauczyciela (dotyczące treści 1-3 ostatnich lekcji, mogą trwać 10-

20 min.). Dowolna ilość w zależności od potrzeb i organizacji treści nauczania w danej klasie.

3. Sprawdzian diagnozujący-wrzesień, praca roczna- na koniec roku.
4. Dyktanda- min 1 w miesiącu , po przeprowadzeniu 3 lekcji ortografii tzw.wprawaków.
5. Odpowiedzi ustne na podstawie lektury, fragmentów utworów literackich, wierszy, materiału z nauki o języku, ilustracji, własnych doświadczeń , po obejrzanej sztuce teatralnej czy filmie-na bieżąco.
6. Recytacja z pamięci wg zasad poprawnej recytacji oraz czytanie- min 3 razy w roku.
7. Prace domowe (odczytywane, sprawdzane przez nauczyciela jakościowo i ilościowo)- min 3 w semestrze. Karty pracy oraz wypracowania na oddzielnych kartkach nauczyciel przechowuje do końca roku szkolnego.

W przypadku, gdy bez ważnego powodu, ale po wcześniejszym ustaleniu z nauczycielem, uczeń oddaje pracę domową po terminie, dostaje za nią ocenę niższą, niż to wynika z jej wartości merytorycznej.

Parafka oznacza sprawdzenie pracy bez zawartości merytorycznej.

8. Praca na lekcji- aktywność (analiza źródeł, praca z tekstem, praca w grupach itp.) –każda lekcja.
Dodatkowa praca samodzielna ucznia z wykorzystaniem źródeł wiedzy, udział w konkursach, przedstawieniach /akademiach , aktywna praca podczas wykonywania zadań w grupie, podejmowanie inicjatywy w zakresie edukacji polonistycznej.
9. Ocena zeszytu przedmiotowego – staranność, estetyka, kompletność zapisów, prac domowych- wg potrzeb.

ZASADY I KRYTERIA OCENIANIA

Skala ocen : 1-6

Oceny pomocnicze- plusy i minusy.

Otrzymanie piątego plusa powoduje wystawienie oceny bardzo dobrej.

Otrzymanie trzeciego minusa powoduje otrzymanie oceny niedostatecznej.

OCENIANIE BIEŻĄCE

1. Dyktanda:

- a) Bez błędów- celujący
- b) 1-2 błędy podstawowe- bardzo dobry
- c) 3-4 błędy podstawowe- dobry
- d) 5-6 błędów podstawowych – dostateczny
- e) 7-8 błędów podstawowych- dopuszczający
- f) 9 i więcej błędów podstawowych –niedostateczny.

2 błędy drugorzędne traktuje się jako 1 błąd podstawowy.

3 błędy interpunkcyjne traktuje się jako 1 błąd podstawowy.

Uczniowie, u których stwierdzono dysortografię oraz z SPE (specjalnymi potrzebami edukacyjnymi)nie otrzymują oceny z dyktand, są oceniani indywidualnie, zgodnie z zaleceniami PPP, obowiązuje ich znajomość zasad ortograficznych.

Klasyfikacja błędów ortograficznych :

a)PODSTAWOWE- pisownia rz-ż, ó-u, ch-h, nie z różnymi częściami mowy, pisownia wielkich i małych liter, pisownia by z czasownikami

b)DRUGORZĘDNE- pozostałe np. pisownia partykuły by z różnymi częściami mowy, ą,ę,em, en, om na końcu wyrazów itp.

2. Prace pisemne :

- a) Ocena wg kryteriów: zawartość merytoryczna tekstu (treść), struktura pracy

realizacja tematu wypowiedzi, elementy twórcze, kompetencje literackie i kulturowe, kompozycja, styl, język, ortografia, interpunkcja.

Jeśli wypowiedź jest w całości nie na temat,
zostaje oceniona na 0 pkt.(ocena ndst);
Inne kryteria podaje nauczyciel na bieżąco
dostosowując je do formy (objętość, odwołanie do
lektur obowiązkowych , estetyka zapisu)

b)SPOSÓB OCENIANIA WYPOWIEDZI

PISEMNYCH: Progi procentowe ocen: celujący
96 % -100% bardzo dobry95 % -90% dobry89% -
75% dostateczny 74% -50% dopuszczający49% -
30% niedostateczny 29% -0%
W przypadku ucznia z dostosowaniami –
stosowanie zaleceń PPP

3. Nieprzygotowanie do lekcji

Uczeń zgłasza nieprzygotowanie zawsze na początku lekcji;
3 razy w trakcie semestru uczeń może zgłosić
nieprzygotowanie ,ale nie dotyczy to lekcji, na których
nauczyciel zapowiedział dowolną formę sprawdzenia
wiedzy test, sprawdzian, dyktando itp.).
Uczeń ma obowiązek być przygotowanym na każdą lekcję
tzn. posiadać zeszyt przedmiotowy, podręcznik /lekturę,
zeszyty ćwiczeń wskazane przez nauczyciela;

Nieobecność na lekcji nie zwalnia z obowiązku
przygotowania się do kolejnego tematu oraz odrobienia
pracy domowej (szczególnie w przypadku uczestnictwa w
zawodach sportowych).

Uczeń ma możliwość poprawy oceny niedostatecznej i
dopuszczającej ze sprawdzianów, testów i prac klasowych
jeden raz w wyznaczonym terminie ale nie później niż 2
tygodnie po wstawieniu oceny ze sprawdzianu . Ocena z
poprawy jest wpisana do dziennika obok oceny poprawianej.
Do pracy w grupie uczniowie są dobierani losowo; podczas
pracy w grupie liczy się nie tylko efekt końcowy ale także
indywidualne zaangażowanie każdego dziecka adekwatnie
do swych możliwości.

Oceny semestralne uwzględniają oceny cząstkowe z zachowaniem hierarchii: pisemne prace samodzielnie redagowane na lekcji, sprawdziany, testy, prace klasowe, dyktanda, kartkówki, odpowiedzi ustne, aktywność, prace domowe, zeszyt przedmiotowy i do ćwiczeń. Nauczyciel zastrzega sobie prawo indywidualizacji procesu oceniania ucznia w szczególnych przypadkach.

SPRAWDZENIE OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW Z DYSLEKSJĄ

Przy ocenie ucznia ze SPE należy w szczególności brać pod uwagę wytyczne i wskazówki do pracy zawarte w opinii/orzeczeniu z PPP.

Uczeń dyslektyczny podlega w większości tym samym kryteriom i formom oceniania co pozostali uczniowie poza następującymi wyjątkami:

1. Wydłuża się czas pracy pisania prac.
2. Na równych prawach ocenia się brudnopis i czystopis pracy pisemnej powstałej w klasie
3. Przy ocenianiu prac pisemnych tworzonych na lekcji nie bierze się pod uwagę błędów tj.:
 - dodawanie, opuszczanie, przestawianie liter, sylab, wyrazów
 - mylenie liter np. dużych/ małych, o podobnym kształcie np. a-o, l-ł, n-m, u-w, ę-ą, i-j
 - odpowiedników głosek zbliżonych fonetycznie tj. b-p, d-t, g-k, dz-c, sz-s, i-y, ę-em, ą-om, ś-ż, ć-dź
 - pominięcie drobnych znaków graficznych np. oznaczenie miękkości nad literami, kropki, ogonki;Uczeń pracuje ze słownikiem ortograficznym

Bernadeta Zaremba